
1. odborná

Požadavky k první odborné zkoušce z NZ

Obecně

Student/ka má prokázat základní orientaci v Novém zákoně a metodickém výkladu jeho textů. K tomu potřebuje:

- umět teoreticky vysvětlit principy jednotlivých exegetických postupů a prakticky je použít
- umět prakticky používat kritické vydání textu NZ
- orientovat se v literárních a teologických okruzích nz látky
- znát základní literární a teologické charakteristiky jednotlivých nz spisů.

Student/ka si připraví exegesi 4 oddílů z Nového zákona, každý o rozsahu nejméně 10 veršů. Alespoň jeden z těchto oddílů musí být z evangelií a jeden z epištol. Tuto písemnou přípravu předloží při zkoušce, společně se seznamem literatury ke zkoušce studované.

1. Exegeze

Překlad a výklad

- Překlad a výklad jednoho z oddílů, který si student/ka předem připravil/a (viz výše).

Text a textová kritika

- Typologie nz rukopisů, základní textové skupiny, práce s kritickým aparátem Nestle-Aland.

Teorie exegeze

- Synchronní a diachronní exegetické přístupy, jejich součinnost.

2. Literární a teologický úvod do NZ

Ježíšovská tradice a evangelia

- Synoptická otázka (hypotézy o vzniku evangelií)
- Pramen Q: charakteristika, hypotézy o podobě a teologii
- Příběhy o Ježíšově dětství
- Jan Křtítel
- Podobenství: charakteristika a problémy výkladu
- Zázračné příběhy: charakteristika a problémy výkladu
- Pašijní příběh: charakteristika a problémy výkladu
- Příběhy o setkání se Vzkříšeným: charakteristika a problémy výkladu
- Marek: vznik literárního druhu „evangelium“, základní struktura, otázka „mesášského tajemství“
- Matouš: členění a teologický profil
- Kázání na hoře a na rovině
- Lukáš a Skutky apoštolů: členění a teologický profil
- Jan a janovské epištoly: vztah k synoptikům, členění a teologický profil

Nejstarší (předpavlovské) látky v NZ

- Homologie a věroučné formule
- Hymny v NZ
- Christologické tituly

Pavlovský okruh

- Apoštol Pavel: život a dílo
- List Římanům: literární a teologické otázky
- 1. a 2. Tesalonickým: literární a teologické otázky
- Problém pseudepigrafie
- Korespondence do Korintu: literární a teologické otázky
- List Galatským: literární a teologické otázky
- List Filemonovi: literární a teologické otázky
- Listy Koloským a Efezským: literární a teologické otázky
- Pastorální epištoly: literární a teologické otázky

Ostatní

- List Židům: literární a teologické otázky
- List Jakubův: literární a teologické otázky
- 1. list Petřův: literární a teologické otázky
- 2. list Petřův a List Judův: literární a teologické otázky
- Zjevení Janovo a apokalyptika
- Dějiny nz kánonu

3. Dobové pozadí NZ

- Význam Alexandra Velikého a charakter helénistické doby
- Ptolemaiovský Egypt: charakteristika ptolemaiovské vlády, náboženství, postavení Židů
- Seleukovci: charakteristika jejich vlády, náboženství, postavení Židů
- Makkabejská vzpoura
- Hasmoneovci a jejich doba
- Židovství v helénismu: hlavní duchovní proudy a společenská hnutí
- Římské císařství v novozákonní době; římské náboženství
- Válka židovská, povstání v Egyptě a bar Kochbovo povstání
- Židovství novozákonní doby
- Qumrán a Svítky od Mrtvého moře
- Mišna talmud targumy, midraše, nejdůležitější učitelé zákona
- Apokalyptika
- Chrám a svátky, synedrium
- Zeměpis Palestiny a východního Středomoří
- Diasporní židovství: hlavní znaky
- Filón Alexandrijský
- Josephus Flavius
- Septuaginta
- Mystéria
- Gnose a texty z Nag Hammadí